

VYTVÁRANIE BEZPEČNEJŠIEHO MESTSKÉHO PRIESTORU VĎAKA PROJEKTU URBSecurity v Meste Michalovce

Mgr. Mária Holanová, referát implementácie projektov, MsÚ Michalovce

Mesto Michalovce svojou účasťou v projekte URBSecurity, ktorý vznikol vďaka podpore operačného programu URBACT III vyjadrilo jasnú víziu a projektový zámer – budovať bezpečné mesto spolu so širokou verejnosťou prostredníctvom Pocitovej mapy a v spolupráci s expertmi vytvoriť Manuál tvorby verejných priestranstiev Mesta Michalovce.

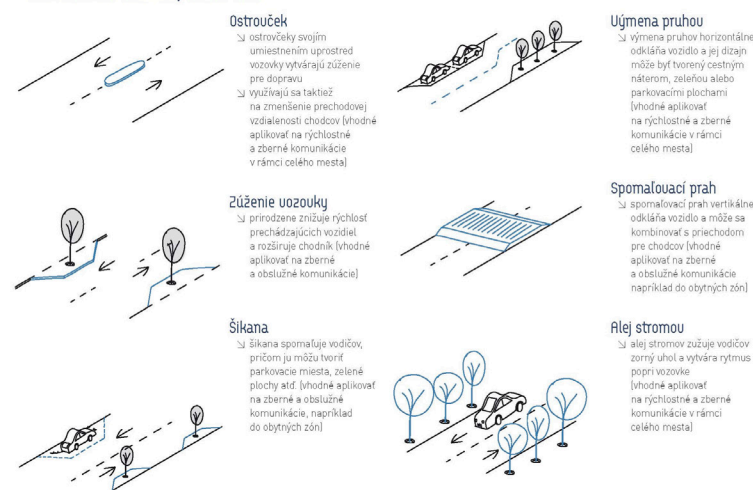
Operačný program URBACT pomáha mestám vyvíjať pragmatické riešenia, ktoré sú nové a udržateľné a ktoré integrujú hospodárske, sociálne a environmentálne dimenzie, podporovať inovátné mestské politiky v oblasti ochrany a bezpečnosti naprieč celou EÚ, zahŕňa integrovaný a participatívny prístup k mestskej bezpečnosti s cieľom zlepšiť kvalitu života občanov, hospodársky rozvoj, ale aj inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast miest. Zároveň sa program považuje za hnaciu silu zmien v celej Európe tým, že umožňuje spoluprácu a výmenu nápadov medzi mestami v rámci sietí.

Jednou z takýchto sietí je práve URBSecurity, ktorá spája členov portugalského mesta Leira zo španielskeho Madridu, talianskej Parmy a Faenzy, írského Longfordu, belgického Mechelenu, gréckej Pelly, maďarského Szabolcsu a, samozrejme, nášho Mesta Michalovce. Nosnou aktivitou siete pre akčné plánovanie „URBSecurity“ v rámci nadnárodnej spolupráce je vzájomná výmena skúseností v oblasti mestskej bezpečnosti. Hlavným cieľom siete je vytvorenie miestnych integrovaných akčných plánov, ktoré zahŕňajú integrovaný a participatívny prístup k mestskej bezpečnosti.

MESTO MICHALOVCE LEŽÍ V SRDCI REGIÓNU ZEMPLÍN, JE ADMINISTRATÍVNYM CENTROM OKRESU

a centrom juhovýchodného regiónu Slovenska. Poloha mesta poskytuje ideálne podmienky pre jeho komunikačné napojenie na dopravné komunikácie východo-západného smeru s medzinárodným významom. Plán rozvoja mesta na roky 2019 – 2022 obsahuje prioritu mesta vytvoriť SMART CITY s nasledujúcim strategickým cieľom: 2.1 Bezpečnosť – jeden z prioritných cieľov mesta (vybudovať bezpečné ihriská so SMART funkciami, vybudovať bezpečné verejné priestranstvá so SMART systémami). Jej súčasťou je aj prioritá BEZPEČNOSŤ OBČANA, zameraná na oblasť trestnej, dopravnej a environmentálnej bezpečnosti občanov v meste.

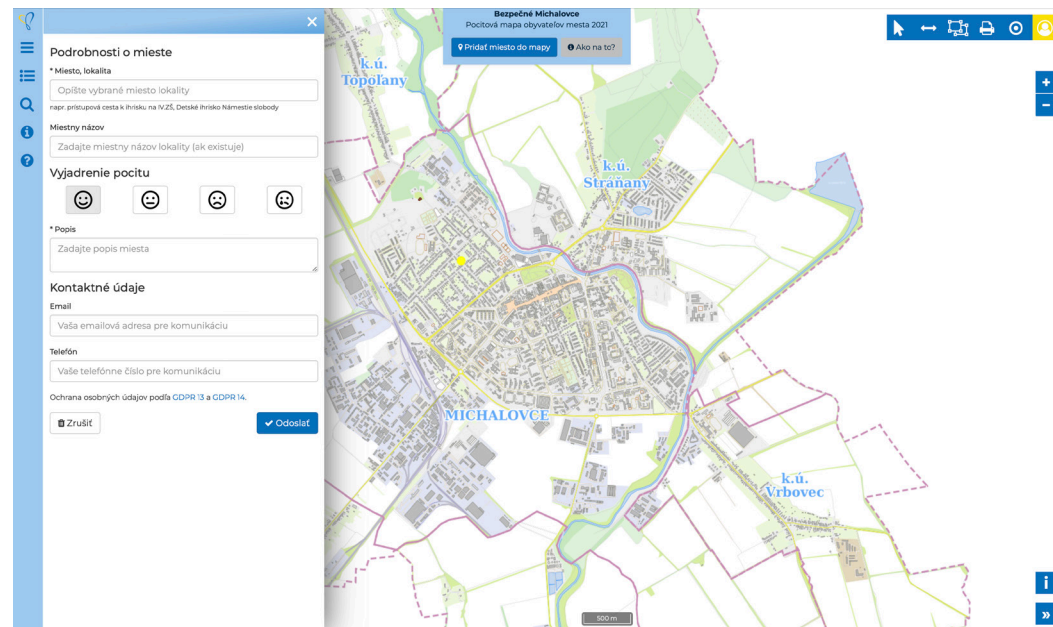
Michalovce si v rámci projektu URBSecurity vytvorili vlastnú mestskú miestnu skupinu URBACT (ULG). ULG sa snažila reagovať na výzvy občanov mesta s cieľom zlepšiť kvalitu ich života. Aby sme to dosiahli, podporili sme komunikáciu s obyvateľmi a umožnili sme im vyjadriť svoje pocity týkajúce sa bezpečnosti a ochrany vo verejných priestoroch. Z tohto dôvodu sme spustili modul „Pocitovej mapy“ vytvorenej novej vrstvy v geografickom informačnom

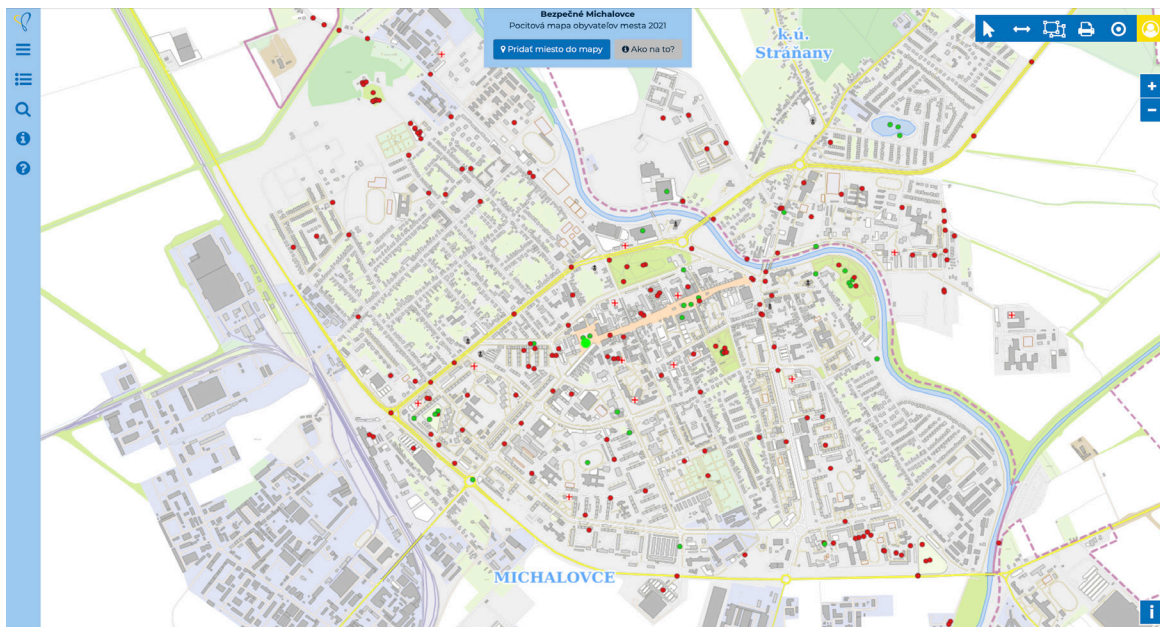
Príklady návrhov riešení pre komunikáciu motorovej dopravy, Manuál tvorby verejných priestranstiev Mesta Michalovce

Príklady návrhov riešení pre ihriská a športoviská, Manuál tvorby verejných priestranstiev Mesta Michalovce

Formulár vyplňaný rezidentmi mesta Michalovce v Pocitovej mape

Červené vs. zelené body predstavujú bezpečné vs. nebezpečné priestory popísané rezidentmi Mesta Michalovce v Pocitovej mape

systéme. Bol to užitočný nástroj na dosiahnutie nášho ďalšieho projektového cieľa – odborne vypracovať Manuál tvorby bezpečných priestranstiev Mesta Michalovce.

VYTVORENÝ MANUÁL ANALYZUJE AKTUÁLNY STAV MESTA MICHALOVCE, POUKAZUJE NA JEHO POZITÍVA

i negatíva, ponúka východiskové riešenia, ale najmä obsahuje základné normy pri budovaní logického a využiteľného mestského priestoru. V jednotlivých logických a štruktúrovaných kapitolách sú definované princípy a pravidlá pre vytvorenie kvalitného verejného priestranstva. Je nástrojom, ktorý má ovplyvňovať úroveň verejných priestranstiev stanovením celkovej vízie a zásad ich rozvoja, obnovy a tvorby. Manuál má slúžiť pre plánovanie a stratégiu mesta ako podklad pri zadávaní zákaziek riešiacich verejný priestor. Je určený všetkým subjektom, ktoré sú súčasťou tvorby a obnovy verejného priestoru mesta. Navrhované riešenia boli prezentované aj na URBACT City Festivale, ktorý sa konal v Pantine (Francúzsko) v júni 2022.

Manuál spracovali architekti firmy *mmm projects s.r.o.*, vybraní v procese verejného obstarávania. Dokument je spracovaný pútavou formou, názornými obrázkami, fotografiami a príkladmi, svojím obsahom a spracovaním zaujme aj laickú verejnosť.

Hoci súčasné podmienky Michaloviec nie sú uspokojivé, skutočnosť, že mesto má dôležitý strategický dokument vypracovaný v podobe Manuálu verejných priestranstiev, je prvým krokom v snahe o zmenu. Zároveň ide o prvý dokument Mesta Michalovce, ktorý sa venuje problematike verejných priestorov v tomto meste, a preto sa viacerými prvkami zaoberá len okrajovo. Prvky zelene, mestský mobiliár, vonkajšie osvetlenie, technická infraštruktúra, materiály a povrchy, zariadenia, objekty sú komplexne rozpracované v samostatných dokumentoch.

Manuál bude súčasťou procesu verejného obstarávania zameraného na verejný priestor a s ním súvisiace komponenty. Význam Manuálu vyjadrilo Mesto Michalovce jasne, keď ho označilo za strategický dokument vo svojom Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja vypracovanom na roky 2022 – 2030 a je súčasťou koncepčného dokumentu Bezpečné Michalovce, ktorý bude finalizovaný v roku 2023.

HLAVNOU ÚLOHOU MANUÁLU JE INICIOVAŤ A MOTIVOVAŤ ŠIROKÚ VEREJNOSŤ MESTA

k vytvoreniu živého, bezpečného, udržateľného a zdravého mesta. A práve udržateľnosť mesta sa bude zvyšovať, ak veľkú časť dopravného systému bude tvoriť „zelená mobilita“, chodci, cyklistika a verejná doprava. Tieto formy dopravy prinášajú veľké výhody hospodárstvu, životnému prostrediu, obmedzujú spotrebu emisií, znižujú hladinu hluku, a teda podporujú zdravú mestskú politiku, ktorej sa mesto bude v budúcnosti venovať aj v rámci nových výziev programu URBACT IV.

RESUME: URBSecurity project brings the opportunity for the engaged cities and regions to collaborate through European network consisting of 9 partners. Combining local participation with peer learning, the partners have a unique chance to co-create and implement new and improved local strategies regarding the sustainability of the urban development. Michalovce has created its own urban local group (ULG) within the project aiming at urban security as one of the driving forces of urban policy. To enhance the participation and communication with the residents enabling them to express their feelings about safety and security in public areas, we have launched the modul of the Opinion map created as a new layer of feelings in the Geographic information system. It was a useful starting point for the elaboration of the Manual for creating safer public spaces created by experts. It will serve as an inspiration and at the same time as a guideline for creating the project documentation and solutions for specific public spaces, it will ensure the uniformity of safe solutions and design of selected elements of public space.